

Försäkringskassans svar till Narkolepsiföreningen – frågor efter informationsmöte den 15 november 2021

Innehåll

Aktivitetsersättning vid nedsatt arbetsförmåga.....	1
Aktivitetsersättning vid förlängd skolgång	1
Anpassat arbete.....	2
Bostadstillägg	2
Efter nya domar.....	2
Försäkringsmedicinska rådgivare.....	2
Samarbete med Arbetsförmedlingen	2
Sjukpenning.....	2
Vilande aktivitetsersättning.....	2
Vårdens roll och Försäkringskassans roll.....	3
Övriga generella frågor	3

Aktivitetsersättning vid nedsatt arbetsförmåga

Aktivitetsersättning vid nedsatt arbetsförmåga kan beviljas om arbetsförmågan är nedsatt på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning med minst en fjärdedel under minst ett år. Utgångspunkten är hur sjukdomen eller funktionsnedsättningen påverkar förmågan att arbeta. Denna förmåga kan ändras över tid, även om sjukdomen eller funktionsnedsättningen är livslång. För att kunna ta ställning till framtida arbetsförmåga behöver Försäkringskassan göra ett antagande utifrån de medicinska uppgifterna i ärendet om hur arbetsförmågan kommer att utveckla sig över tid.

Ersättningen kan beviljas i fyra olika nivåer. För rätt till en viss nivå krävs det att arbetsförmågan är nedsatt med minst den nivå som avses. Om Försäkringskassan till exempel har bedömt att man har rätt till halv ersättning innebär det att arbetsförmågan anses vara nedsatt i mindre grad än tre fjärdedelar, men med minst hälften.

Aktivitetsersättning kan beviljas som garantiersättning eller inkomstrelaterad ersättning. För att beviljas ersättning på garantinivå krävs det inte att man har arbetat innan. Om man innan ansökan har arbetat eller studerat utreder Försäkringskassan bland annat hur det har fungerat, omfattningen och vilka krav som ställts.

Läs mer om aktivitetsersättning vid nedsatt arbetsförmåga på vår hemsida https://www.forsakringskassan.se/privatpers/sjuk/sjuk_minst_1_ar/aktivitetsersattning-vid-nedsatt-arbetsformaga

Aktivitetsersättning vid förlängd skolgång

Aktivitetsersättning vid förlängd skolgång kan inte beviljas förrän det står klart att skolgången har blivit förlängd på grund av funktionsnedsättningen. Denna ersättning beviljas alltid som hel ersättning. Det är dock möjligt att studera på deltid om man på grund av sin funktionsnedsättning inte kan studera på heltid.

Läs mer om aktivitetsersättning vid förlängd skolgång på vår hemsida https://www.forsakringskassan.se/privatpers/funktionsnedsattning/aktivitetsersattning-och-sjukersattning/aktivitetsersattning_forlangd_skolgang

Anpassat arbete

Vid prövning av rätten till aktivitetsersättning vid nedsatt arbetsförmåga ska Försäkringskassan bedöma personens arbetsförmåga i förhållande till arbeten som finns på hela arbetsmarknaden. Det innebär att vi inte ska bedöma arbetsförmåga i förhållande till en persons ordinarie arbetsuppgifter eller till arbeten som finns tillgängliga vid ansökningstillfället. Bedömningen av arbetsförmågan ska göras i ett vidare perspektiv. Här ingår alltså anpassade arbeten och olika typer av subventionerade anställningar.

Att arbetet är anpassat innebär att arbetsgivaren kan ha gjort anpassningar för att en person med funktionsnedsättning ska kunna utföra arbetet. Arbetsförmedlingen erbjuder stöd till personer med funktionsnedsättning som är i behov av stöd för att få ett arbete med någon form av anpassning eller stöd.

Bostadstillägg

Det är möjligt att få bostadstillägg för den som bor i Sverige, har aktivitetsersättning eller sjukersättning och betalar tillräckligt mycket för sitt boende i förhållande till sin inkomst.

Läs mer om bostadstillägg på vår hemsida

<https://www.forsakringskassan.se/privatpers/funktionsnedsattning/aktivitetsersattning-och-sjukersattning/bostadstillagg>

Efter nya domar

Försäkringskassan redovisar alltid domar som anses relevanta då de kan ge ledning om hur en regel ska tolkas. Om målet har avgjorts av Högsta förvaltningsdomstolen eller Högsta domstolen är rättsfallet styrande för rättstillämpningen.

Försäkringsmedicinska rådgivare

Våra försäkringsmedicinska rådgivare är läkare och har kunskap om narkolepsi. De hjälper våra handläggare att förstå medicinsk information från hälso-och sjukvården så att de kan värdera informationens betydelse.

Samarbete med Arbetsförmedlingen

Eftersom Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan är olika myndigheter styrs vi av olika uppdrag och regelverk. Myndigheterna har ett förstärkt samarbete för att stödja människor i övergång från sjukförsäkringen till arbetsmarknaden. För detta samarbete finns det överenskommelser på nationell, regional och lokal nivå.

Försäkringskassan erbjuder också stöd i övergången till Arbetsförmedlingen om man får avslag på sin ansökan. Se information på vår hemsida om vad som händer vid ett avslag

<https://www.forsakringskassan.se/privatpers/funktionsnedsattning/aktivitetsersattning-och-sjukersattning/om-du-fatt-avslag-pa-aktivitetsersattning>

Sjukpenning

Sjukpenning kan man få om man har arbetat tidigare så att man har fått en sjukpenninggrundande inkomst (så kallad SGI). Det är olika regler beroende på vilken situation man befinner sig i, om man exempelvis är anställd eller arbetssökande. Se information på vår hemsida <https://www.forsakringskassan.se/privatpers/sjuk>

Hur mycket pengar man kan få när man har sjukpenning avgörs av vilken SGI man har. SGI räknas fram av Försäkringskassan utifrån hur mycket du tjänar per år. Läs gärna mer och gör SGI-guiden på vår hemsida <https://www.forsakringskassan.se/privatpers/sqiguident>

Vilande aktivitetsersättning

Om man har haft aktivitetsersättning vid nedsatt arbetsförmåga under minst 12 månader kan man beviljas vilande aktivitetsersättning för att antingen arbeta eller studera. Rätten till ersättning finns då kvar om arbetet eller studierna inte fungerar, men ersättningen betalas inte ut. Det innebär att man inte riskerar rätten till sin ersättning.

Se information om vilande på vår hemsida under rubrikerna *Prova att arbeta* eller *Prova att studera* https://www.forsakringskassan.se/privatpers/sjuk/sjuk_minst_1_ar/aktivitetsersattning-vid-nedsatt-arbetsformaga

Vårdens roll och Försäkringskassans roll

Läkaren bidrar med den medicinska informationen, och Försäkringskassan bedömer rätten till ersättning och om alla villkor för att beviljas ersättningen är uppfyllda utifrån lagstiftningen.

Läkarens uppgift är att utfärda de medicinska underlag som behövs, och se till att dessa innehåller den information som behövs för att Försäkringskassan ska kunna besluta om rätt till ersättning eller stöd. Försäkringskassans uppgift är att bedöma kvalitet och rimlighet i medicinska underlag, och väga samman informationen som framgår under utredningen för att kunna ta beslut.

På Försäkringskassans hemsida finns en sida för Hälso- och sjukvården där det exempelvis finns information om ansvarsfördelning och hur ett läkarutlåtande ska fyllas i.

Övriga generella frågor

Det finns alltid möjlighet att begära omprövning av Försäkringskassans beslut. Begäran behöver komma in till Försäkringskassan inom två månader från och med den dag då beslutet togs emot. Är man inte nöjd med omprövningens beslut kan man överklaga till förvaltningsrätten. Förvaltningsrättens avgörande kan i sin tur överklagas till kammarrätten, vars avgörande i sin tur kan överklagas till Högsta förvaltningsdomstolen.

Frågan om den regeländring som innebär att en persons arbetsförmåga ska bedömas i förhållande till hans ordinarie arbete avser sjukpenning och gäller de personer som uppnått åldern då de kan ta ut inkomstgrundad ålderspension.